

Rūdolfs Šteiners

VASARSVĒTKI – BRĪVAS INDIVIDUALITĀTES SVĒTKI

Hamburga, 1910. gada 15. maijs

Jūs iepazīsiet patiesību, un patiesība darīs jūs brīvus.
(Jāņa, 8:32)

Svētki kā piemiņas zīmes pievērš mūsu domas un jūtas pagātnei. To saturs modina priekšstatus, kas mums pašiem pagātnē bijuši svēti. Sapratne par to, kas slēpjas aiz šādiem svētkiem, izraisīs mūsos vēl citus priekšstatus, kas pievērsīs mūsu skatu cilvēces nākotnei, tas nozīmē, mums, mūsu pašu dvēselei nākotnē. Tiks uzmodinātas jūtas, kas ļaus mums ar iedvesmu dzīvot pretī nākotnei, un ideāli iedvesmos mūsu gribu, piešķirs mums spēku darboties tā, lai nākotnē mēs arvien labāk tiktu galā ar saviem uzdevumiem.

Kas pazīst dziļāku Vasarsvētku nozīmi, tas drīkst runāt par tiem kā par svētkiem, kuru garīgā seja ir vērsta gan uz priekšu, gan atpakaļ. Tas, ko šie Vasarsvētki nozīmē Rietumu cilvēcei, nostājas mūsu priekšā kā varenis tēls, kā varena aina, kas uzrunā mūs līdz pat dvēseles dziļēm. Šo ainu labi pazīst ikviens no klātesošajiem. Kad kristietības pamatlicējs bija īstenojis Golgātas mistēriju, viņš vēl kādu laiku palika to mācekļu vidū, kuri spēja redzēt viņu miesā, kas iegūta pēc Augšāmcelšanās. Un tad mūsu dvēseles priekšā tiek izvērstas sekojošās ainas kā nozīmīgu notikumu virkne, līdz visbeidzot viņa tuvākie piekritēji varenā vīzijā redz to pazūdam viņu acu priekšā. Miesiskums, ko kristietības pamatlicējs ir pieņēmis pēc Golgātas mistērijas, izkūst varenā vīzijā, kas uztverama viņa tuvākiem piekritējiem tā saucamajā „Debesbraukšanas” notikumā.

Pēc desmit dienām seko tādas ainas apraksts, kas ārkārtīgi izteismīgā valodā uzrunā ikvienu sirdi, kas grib to saprast. Ir sapulcējušies Kristus piekritēji, kuri pirmie viņu ir sapratuši. Tie dziļi izjūt varenā impulsa spēku, kas līdz ar viņu ir ienācis cilvēces attīstībā, un viņu dvēseles cerībā gaida tiem dotā apsolījuma piepildīšanos. Viņi gaida notikumu, kuram jānorisinās viņu pašu dvēselēs.

Viņi, šie pirmie Kristus piekritēji un sapratēji, sapulcējušies dziļā godbijībā Vasarsvētku dienā, kas viņu novadā tradicionāli tika atzīmēta kopš seniem laikiem. Viņu dvēseles pacilātas līdz augstākā redzējumam it kā sadzird saucienu evaņģēlijā minētajā „varenajā rūkoņā”. Tā ieskanas, lai pievērstu viņu uzmanību nolemtajam, kas viņus sagaida, dzīvojot uz šīs Zemes arvien jaunus iemiesojumus ar to uguns impulsu, ko viņi uzņēmuši savās sirdīs.

Mums tiek stāstīts, ka parādās „uguns mēles”, kas katram no Kristus piekritējiem nolaižas uz galvas, un sapulces dalībniekiem varenā vīzijā parādās šī impulsa nākotne. Sapulcējušies un gara pasauli redzoši pirmie Kristus piekritēji jūtas uzrunājam ne jau tiem telpiski tuvu esošos; viņi jūtas savās sirdīs pārnesti tālu jo tālu, pie dažādām Zemes tautām, un viņi jūt savās sirdīs dzīvojam ko tādu, kas ir tulkojams visās valodās, kas ir saprotams katrai cilvēka sirdij. Pirmie Kristus piekritēji un sapratēji šajā varenajā vīzijā, kurā viņiem atklājas kristietības nākotne, jūtas atrodami nākotnes piekritēju un sapratēju vidū visās Zemes tautās. Viņi jūt, ka tiem kādreiz piemītis vara ietērt kristīgo vēsti tādos vārdos, kas būs saprotami ne tikai tiem, kas ir viņu tiešā tuvumā, bet visiem cilvēkiem uz Zemes, ko viņi nākotnē satiks.

Tāds bija jūtu saturs, kas pārņēma pirmos kristietības piekritējus pirmajos kristīgajos Vasarsvētkos. Savukārt tēlos ietērtie skaidrojumi, kas tika doti patiesas ezotēriskas kristietības nozīmē, saka: gars, kas tiek saukts arī par Svēto garu un ir klātesošs, sūtīja uz Zemi savu spēku laikā, kad Kristus Jēzus sūtīja savu garu iekšā Zemē, un šis gars pirmoreiz parādījās brīdī, kad Jēzus tika Jāņa Kristītāja kristīts, un šis pats gars daudzu uguns mēļu formā nolaidās uz pirmo Kristus sapratēju individualitātēm. Par šo Svēto garu mums pavisam īpašā formā tiek stāstīts Vasarsvētkos. Padomāsim vispirms par vārda „Svētais gars” nozīmi, kā tas ir domāts evaņģēlijos. Kā vispār senos laikos – arī tajos, kas noritēja pirms kristietības pasludināšanas – runāja par garu?

Senos laikos par „garu” runāja daudzās nozīmēs, bet jo īpaši vienā no tām. Tika uzskatīts – kas šodien pamatojas arī garazinātnes atziņās –, ka, cilvēkam caur dzimšanu ienākot esamībā, kas noris starp dzimšanu un nāvi, miesiskums, kurā šī individualitāte iemiesojas, tiek noteikts divējādā ziņā. Cilvēka miesiskumam principā jāizpilda divi uzdevumi. Ar savu miesiskumu mēs esam cilvēki vispār, bet ar savu miesiskumu mēs piederam arī kādai tautai, rasei un ģimenei. Laikos pirms kristīgās vēsts pasludināšanas cilvēki maz izjuta to „vispārējo cilvēciskumu”, to cilvēku kopsaderības sajūtu, kas kopš kristīgās pasludināšanas arvien nostiprinās cilvēku sirdīs un saka mums: tu esi vienots ar visiem Zemes cilvēkiem! Cilvēkiem vairāk izteikta bija sajūta, ka viņi pieder kādai atsevišķai tautai vai ciltij.

Arī senā un cienījamā hinduisma reliģija savā ticībā pauž, ka par patiesu hindu var būt tikai tas, kas ir hindu, pateicoties kopīgām asinīm. Pirms Kristus Jēzus parādīšanās pie šīs ticības pārsvarā turējās arī senebreju tautas piederīgie, kaut viņi daudzkārt pārkāpa šo principu. Viņi uzskatīja, ka cilvēks pieder savai tautai tikai tad, ja ienāk dzīvē caur vecāku pāri, kas pieder šai tautai, tātad, kas ir asinsradnieki savā starpā.

Bet vienmēr tika sajūsts vēl kaut kas. Lai arī senos laikos visās tautās cilvēki jutās vairāk vai mazāk kā savas cilts locekļi, kā savas tautas locekļi, un jo tālākā pagātnē mēs atskatāmies, līdz pat pirmatnējiem laikiem, jo intensīvāka bija šī sajūta, tomēr pamazām cilvēki arvien vairāk sajūtās kā atsevišķi cilvēki, kā atsevišķas individualitātes ar individuālām īpašībām. To izjuta kā divus principus, kas darbojas mūsu ārējā cilvēciskumā: piederība tautai un cilvēka individualitāte.

Spēkus, kas pārstāvēja šos divus principus, katru par sevi piedēvēja kādam no vecākiem. Principu, caur kuru cilvēks piederēja savai tautai, caur kuru viņš iekļāvās vispārējā cilvēciskumā, piedēvēja iedzimtībai no mātes puses. Šī uzskata dēļ par māti teica, ka viņā valda tautas gars. Viņa bija caurstrāvota ar tautas garu un iedzimtības ceļā nodeva vispārējās tautas īpašības savam bērnam. Savukārt par tēvu teica, ka viņš ir tā principa nesējs, kas piešķir cilvēkam individuālās, personīgās īpašības. Tās tad viņš nodod tālāk iedzimtības ceļā. Tātad, par cilvēku, kas caur dzimšanu ienāca esamībā, varēja teikt – arī vēl senebreju tautā pirmskristietības laikos –, ka viņš ir personība, individualitāte, pateicoties tēva spēkiem. Savukārt māte viscaur bija caurstrāvota ar garu, kas valdīja tautā, un to viņa nodeva bērnam. Par māti teica, ka viņā dzīvo tautas gars, domājot to garu, kas no gara valstības sūta savus spēkus cilvēcē, fiziskajā pasaulē, proti, apkārtceļā caur mātēm.

Bet nu, līdz ar Kristus impulsu, parādījās cits uzskats, proti, ka šis gars, par kuru tika runāts agrāk, šis tautas gars jānomaina radniecīgam daudz augstāka ranga garam, tādā garam, kas izturas pret visu cilvēci kā vecais gars pret atsevišķu tautu. Šim garam bija jātiek pasludinātam cilvēcei un jāpiepilda tā ar iekšēju spēku, lai cilvēks varētu sev teikt: es vairst nejūtos piederīgs tikai vienai cilvēces daļai, bet visai cilvēcei; es esmu visas cilvēces loceklis! Šo spēku, kas, tātad, iesēja cilvēcē vispārēju cilvēciskumu, piedēvēja Svētajam garam. Tā tautas gara spēks, kas līdz šim dzīvoja mātēs, no tautas gara pacēlās augstākā pakāpē.

Tas, kuram bija jāatnes spēja izveidot cilvēcei tās vispārcilvēcisko elementu, varēja dzīvot tikai tādā miesā, kas būtu iedzimta Svētā gara spēkā. Un šāda vēsts tika pasludināta Jēzus mātei. Mateja evaņģēlijā mēs redzam, cik satriekts ir Jāzeps, kurš ir dievbijīgs vīrs (bet senajā valodā tas nozīmē,

ka viņš spēj pieņemt tikai to, ka bērnam jāpiedzimst no savas tautas gara), kad viņš uzzina, ka bērna māte ir pārņemta, „caustrāvota” – jo šāda ir pareizā šī vārda nozīme – ar kāda gara spēku, kas nav tikai tautas gars, bet gan visas cilvēces gars! Tādēļ viņš domā, ka nevarēs dzīvot kopā ar sievu, kas dzemdēs viņam bērnu no visas cilvēces gara, nevis gara, pie kura viņš turējies savā dievbijībā. Tad viņš grib, kā tur teikts, viņu „slepus atstāt”. Un tikai pēc tam, kad arī viņam no gara pasaules tiek pasludināta jaunā vēsts, tas dod spēku izšķirties un pieņemt dēlu no sievietes, kas pārņemta un caustrāvota ar Svētā gara spēku.

Tātad šis gars darbojas radoši, ļaujot caur Jēzus piedzimšanu saviem spēkiem ienākt cilvēces attīstības plūsmā. Un viņš darbojas arī varenajā Jāņa kristīšanas aktā pie Jordānas. Tagad mēs saprotam, kas ir Svētā gara spēks: tas ir spēks, kas arvien vairāk pacels cilvēku pāri tam, kas viņu sadala un nošķir, un padarīs par visas Zemes cilvēces veseluma locekli, darbojoties kā saikne starp dvēselēm, neatkarīgi no miesas, kādā tās mīt.

Un par šo Svēto garu mums tiek arī teikts, ka tieši viņš Vasarsvētku atklāsmes laikā ieplūst pirmo kristietības sapratēju individualitātēs. Jāņa kristīšanā šis gars parādās baloža veidolā, bet tagad tas ir cits tēls, proti, uguns mēles. Balodis ir tēls, kurā Svētais gars manifestē sevi Jāņa kristīšanas mirklī; savukārt Vasarsvētkos viņš manifestē sevi daudzās uguns mēlēs! Un katra uguns mēle inspirē kādu individualitāti, proti, katru no pirmo kristietības piekritēju individualitātēm. Ko tad šis Vasarsvētku simbols saka mūsu dvēselei?

Tikai pēc viņa darbības uz Zemes, kad vispārcilvēciskā gara nesējs Kristus bija ļāvis pēdējiem [miesas] apvalkiem izplūst vispārībā, kad viengabalainās Kristus dabas apvalki izšķīda garīgajā Zemes esamībā, tikai tad Kristus impulsa sapratējiem radās iespēja sajust savās sirdīs spēju runāt par šo Kristus impulsu, rīkoties pēc Kristus impulsa. Ārējos apvalkos izpaustais Kristus impulss izzuda vienotajā gara pasaulē Debesbraukšanas aktā; pēc desmit dienām tas atkal uzausa atsevišķu individualitāšu, pirmo sapratēju sirdīs. Gars, kas bija darbojies Kristus impulsa izraisītajā spēkā, kļuva redzams daudzos veidos, un pirmie Kristus piekritēji kļuva par Kristus vēsts nesējiem un sludinātājiem, novietojot kristīgās attīstības sākumā varenu zīmi, kas mums vēsta: līdzīgi pirmajiem piekritējiem, kas uzņēma Kristus impulsu un drīkstēja uztvert to kā savas dvēseles inspirējošas uguns mēles, tā jūs, cilvēki, ja cenšaties saprast Kristus impulsu, varat uzņemt to savās sirdīs, varat uzņemt individualizēto spēku, kas ļaus jums darboties šī impulsa vārdā arvien pilnīgāk.

Liela cerība staro uz mums no šīs zīmes, kas toreiz iezīmēja kristietības sākumu. Jo pilnīgāks kļūst cilvēks, jo skaidrāk viņš sajūt Svēto garu, kurš runā no viņa iekšpasaules tai mērā, kādā viņa domāšana, jūtas un griba ir caurausti ar šo Svēto garu, un kas, pateicoties savai spējai sadalīties un pavairoties, ir arī individuālais gars katrā atsevišķā cilvēkā. Tādejādi šis Svētais gars mūsu nākotnes attīstības vārdā palīdz kļūt par brīvu cilvēku, par brīvu dvēseli. Brīvība valda garā, kas izlējis sevi pirmajos kristīgajos Vasarsvētkos pār pirmajiem kristietības sapratējiem, gars, kura svarīgāko īpašību iezīmē pats Kristus, sakot: „Jūs iepazīsiet patiesību, un patiesība darīs jūs brīvus!”

Cilvēks var kļūt brīvs tikai garā. Kamēr viņš ir atkarīgs no apvalkiem, kuros viņa gars savā miesiskumā dzīvo, tikmēr viņš paliek miesas vergs. Brīvs viņš kļūs tikai tad, ja atkal atradīs sevi garā un, gara vadīts, kļūs kungs pār to, kas ir viņā. Cilvēks var „kļūt brīvs” tikai ar vienu priekšnosacījumu, proti, ja atrod sevī garu. Patiesais gars, kurā mēs varam atrast sevi, ir visas cilvēces gars, ko mēs iepazīstam kā Vasarsvētkos ienākušo Svētā gara spēku, kas mums pašiem jādzemdē sevī, ļaujot tam izpausties. Tā Vasarsvētku simbols pārvēršas varenā ideālā, kurā brīva cilvēka dvēsele attīstās par sevī noslēgtu brīvu individualitāti.

To vairāk vai mazāk izjūta arī tie, kuri nevis skaidras apziņas, bet inspirācijas motivēti ieviesa Vasarsvētku svinēšanu noteiktā gada dienā. Īpatnēji dziļa nozīme ir pat šādai ārēji noteiktai svētku dienai. Kurš nejut šādās lietās valdošo gudrību, tas maz ko saprot no pasaules. Paņemsim trīs svētkus:

Ziemassvētkus, Lieldienu svētkus un Vasarsvētkus. Ziemassvētki kā kristīgi svētki tiek svinēti vienā noteiktā gada dienā. Tie reizi par visām reizēm ielikti noteiktā decembra dienā. Katru gadu mēs svinam Ziemassvētkus vienā un tai pašā dienā. Ar Lieldienām ir citādi. Lieldienas ir kustīgi svētki, kas tiek svinēti pēc debesu konstelācijas: pirmajā svētdienā pēc pilnmēness, kas iekrīt pavasara ekvinokcijas laikā. Šajos svētkos cilvēkam jāpievēršas debesu plašumiem, kur zvaigznes iet savus ceļus un no kosmosa plašumiem vēsta mums pasaules likumus. Lieldienas ir kustīgi svētki, līdzīgi kā individualitātei kustīgs ir brīdis, kad viņa pamostas augstāks spēks, augstāka apziņa, kas ļauj atbrīvoties no zemākā cilvēka. Tāpat kā Lieldienas notiek vienu gadu vienā dienā, bet citu citā, tā arī katram cilvēkam, atkarībā no viņa pagātnes un tieksmes intensitātes, agri vai vēlu pienāk brīdis, kurā viņš apzinās: es varu atrast sevī spēku un ļaut rasties sevī augstākam cilvēkam!

Bet Ziemassvētki ir nekustīgi. Cilvēks ir piedzīvojis gada ciklu ar dabas ziedēšanu un novīšanu, ar visiem plaukstošās un mainīgās dabas priekiem. Tagad viņš redz Zemes esamību miega stāvoklī, kad tā ieņēmusi sevī dīgļa spēku. Ārējā daba ir atkāpusies ar saviem dzīvības spēka avotiem. Kad ārējā maņu pasaulē vismazāk var sastapt šo dzīvības spēku atklāsmi, kad pati Zeme rāda, ka tagad garīgie spēki atkāpjas, lai koncentrētos nākamā gada esamībai, kad ārējā daba ir visklusākā, proti, Ziemassvētku laikā, cilvēkam jārosina sevī cerība, ka viņš ir saistīts ne tikai ar Zemes spēkiem, kas tagad klusē, bet arī ar tiem spēkiem, kas nekad neklusē, ar spēkiem, kas nemīt uz Zemes, bet gara valstībā. Redzot Zemi iemiegam, viņa dvēselē jāuzaust šādai cerībai. Tai jāstrāvo no visdziļākajām viņa dvēseles dziļēm un jātop par garīgu gaismu, kad ārēji fiziskajā pasaulē ir vistumšākais laiks. Ziemassvētku zīmes cilvēkam atgādina, ka viņa Es spēks ir saistīts ar viņa Zemes miesu, tāpat kā apkārtesošās atklāsmes ir saistītas ar Zemes gada ritu. Līdz ar Zemes iemigšanu, kas notiek katru gadu vienā un tai pašā laikā, arī Ziemassvētku laiks ir ielikts tajā laikā, kad cilvēkam jāatceras – viņš gan ir saistīts ar miesu, taču nav nolemts saistīties tikai ar to, viņš var atrast sevī cerību, smelties spēku, lai kļūtu pats sevī par brīvu dvēseli. Ja mēs iepazīstam Ziemassvētku nozīmi, tad tie atgādina mums par saistību ar miesu un par mūsu izredzēm atbrīvoties no šīs miesas.

No mūsu tieksmes intensitātes ir atkarīgs, vai mēs kādreiz atradīsim sevī spēkus, uz kādiem drīkstam cerēt, kas mūs atkal aizvestu augšup pie gara un tuvinātu debesīm. Lieldienu zīme iedvesmo mūs uz šādām domām.

Tātad Lieldienas atgādina, ka mūsu rīcībā ir ne tikai spēki, kas nāk no mūsu miesas, lai arī dievišķi garīgi spēki; tās mums atgādina, ka mēs, cilvēki, varam pacelties virs Zemes. Lieldienas ir svētki, kas mums atgādina par spēku, kas agri vai vēlu mūs modinās. Tādēļ Lieldienas kā kristīgi svētki tiek noteiktas pēc debesu konstelācijas. Cilvēkam jāpievērš skatiens debesīm, lai uzmodinātu sevī atmiņas par to, kas var atbrīvoties no Zemes esamības un pacelties pāri tai.

Šajā spēkā, kas ienāk mūsos, slēpjas mūsu iekšējās brīvības un atbrīvošanās iespēja. Ja mēs sajutīsim, ka varam pacelties pāri sev, tad mēs patiesi tieksimies sasniegt šo pacēlumu, tad mēs gribēsim atbrīvot savu iekšējo cilvēku, izraut viņu no saistības ar ārējo cilvēku. Tad, lai arī dzīvosim savā ārējā cilvēkā, mēs vienlaicīgi pilnībā apzināsimies sava iekšējā cilvēka garīgo spēku. Un no tā, vai mēs saprotam, ka varam iekšēji atbrīvoties Lieldienu svētkos, ir atkarīgs, vai mēs sasniegsim arī Vasarsvētkus, vai garu, kas atradis pats sevī, mēs varam piepildīt ar saturu, kas nav no šīs, bet gara pasaules. Vienīgi garīgās pasaules saturs var darīt mūs brīvus. Tā ir garīgā patiesība, jeb Kristus vārdiem: „Jūs uzzināsi patiesību, un patiesība darīs jūs brīvus!”

Tādēļ Vasarsvētki ir atkarīgi no Lieldienu svētkiem, tie ir Lieldienu rezultāts: Lieldienas tiek noteiktas pēc debesu konstelācijas, Vasarsvētki kā likumsakarīgs rezultāts seko Lieldienām pēc noteikta nedēļu skaita.

Tā, pēc dziļākām pārdomām, mums atklājas šo svētku laika noteikšanā valdošā gudrība. Mēs redzam, ka tie izvietoti gadarītē tieši tā, lai katru gadu mums atgādinātu, kas mēs, cilvēki, esam bijuši, kas

mēs esam un par ko varam kļūt. Ja mēs mācēsīm izprast šos svētkus, tie kļūs par svētkiem, kas saista ar visu bijušo kā impulss, kas ienācis cilvēcē, lai mēs tiktu uz priekšu. It sevišķi Vasarsvētki, ja mēs tos izprotam šādi, piešķir mums pašlīvību, spēku un cerību, un mēs zinām, par ko varam kļūt savās dvēselēs, ja sekosim tiem, kuri pirmie saprata Kristus impulsu un, pateicoties tam, piedzīvoja uguns mēļu svētību, kas izlējās pār viņiem. Ja mēs saprotam Vasarsvētkus kā nākotnes svētkus, tad mūsu gara acij paveras izredzes uz Svētā gara ieņemšanu. Tad mums jāmācās saprast, ko runāja varenās mēles, varenās Vasarsvētku inspirācijas. Kas bija tās vara skaņas, ko mācekļi sadzirdēja „rūkoņā”, kas minēta pirmo kristīgo Vasarsvētku notikumā? Kas bija tās balsis, kuras brīnišķīgā sfēru harmonijā vēstīja: Jūs esat sajutuši Kristus impulsa spēku, jūs, pirmie sapratēji! Un Kristus spēks ir kļuvis par jūsu dvēseles spēku, un katra dvēsele pēc notikuma Golgātā ir kļuvusi spējīga raudzīt Kristu mūsdienās. Tik spēcīgi Kristus impulss iedarbojas uz katru no jums!

Kristus impulss ir brīvības impulss. Tā veikums, visīstākajā šī vārda nozīmē, neparādās, kamēr tas darbojas ārpus cilvēka dvēseles. Kristus impulss pilnībā darbojas tikai tad, ja tas var izpausties individuāli cilvēka dvēselē. Pirmie Kristus sapratēji, pateicoties pirmajiem Vasarsvētkiem, juta aicinājumu sludināt to, kas piepildīja viņu dvēseles, kas tiem atklājās kā atklāsmes un inspirācijas, kuru saturs bija Kristus mācība. Kristus piešķīra tiem spēku, kas viņu dvēselēs ļāva uzaust vārdiem kristīgās vēsts sludināšanai. Apzinoties Kristus impulsu, kas tika pārdzīvots pirms Vasarsvētkiem un bija svēta gatavošanās viņu nākotnes uzdevumam, tie jutās aicināti ar Kristus impulsa spēku ļaut runāt sevī uguns mēlēm, individualizētam Svētajam garam, un iet sludināt Kristus vēsti.

Tie, kuri saprata Vasarsvētku notikuma jēgu, atzina ne tikai to, ko Kristus viņiem ir teicis, ne tikai vārdus, ko Kristus ir runājis, bet viņi atzina Kristus vārdos to spēku, kas saceļas dvēselē, kad tā sajūt sevī Kristus impulsu. Tādēļ Svētais gars kā individuāls gars ieplūst katra atsevišķa cilvēka dvēselē, kas attīsta sevī spēku sajūst Kristus impulsu. Un tad šādai dvēselei atdzimst vārdi: „Es esmu ar jums visās dienās, līdz pasaules galam!”

Tie, kuri nopietni pūlas saprast Kristus impulsu, drīkst justies aicināti, pateicoties spēkam, ko tas uzmodina viņu dvēselēs, sludināt Kristus vārdus, lai arī tie vienmēr skan neierasti un citādi katrā cilvēces attīstības posmā. Svētais gars ir nonācis lejā, nevis lai mēs turētos pie nedaudzajiem evaņģēliju vārdiem, kas tikuši pateikti pirmajos gadu desmitos pēc kristietības izveidošanās, viņš ir nonācis, lai Kristus vēsti varētu sludināt arvien no jauna. Atbilstoši cilvēku attīstībai katrā periodā, katrā inkarnācijā jātiek pateiktam arvien kam jaunam. Citādi dvēseles, kas pāriet no inkarnācijas inkarnācijā, ir nolemtas klausīties vienmēr tos pašus Kristus sludinātos vārdus, kas izteikti vēl toreiz, kad tās bija iemiesotas ķermeņos viņa Zemes dzīves laikā.

Kristus impulsam piemīt spēks uzrunāt visus cilvēkus visos laikos līdz pat Zemes attīstības cikla beigām, bet, lai tas būtu iespējams, bija jānotiek kam tādām, kas darītu iespējamu Kristus vēsts sludināšanu katrā periodā dzīvojošo cilvēku dvēselēm atbilstošā veidā. Ja mēs sajūtam visu Vasarsvētku impulsa spēku un varu, tad noteikti jutīsim pienākumu ieklausīties vārdos „Es esmu ar jums visās dienās, līdz pasaules galam!” Ja jūs piepildīsiet sevi ar Kristus impulsu, jūs varēsiet sadzirdēt kristietības dibinātāja vārdus skanam cauri visiem vēstures periodiem, vārdus, ko Kristus visos laikos saka tiem, kas grib tos dzirdēt.

Tādēļ Vasarsvētku impulss piešķir mums tiesības uzskatīt kristietību par vienmēr augošu spēku, kas sniedz arvien jaunas atklāsmes. Mēs, apzinoties, ka garazinātne sludina no garu koriem plūstošus Kristus vārdus, sakām tiem, kuri grib iekonservēt kristietību tās sākotnējā formā: mēs esam tie, kas patiesi izprot Kristus vārdus, jo mēs zinām īsto Vasarsvētku nozīmi un jēgu.

Mēs jūtamies aicināti smelties no kristietības arvien jaunu gudrību, un mēs smeļamies no tās gudrību, kas ir piemērota dvēselēm, kas no inkarnācijas inkarnācijā attīstās arvien tālāk.

Kristietība ir bezgala dziļa un bagāta, bet pirmajos kristietības gadsimtos cilvēki ne vienmēr bija tik pilnvērtīgi un iekšēji bagāti, lai uztvertu to visā pilnībā. Arī šodien būtu pārdroši teikt, ka cilvēce ir jau tik nobriedusi, lai saprastu kristietību visā tās pilnībā un bezgalīgā diženumā! Īsta kristīga pazemība saka: kristīgās gudrības klāsts ir bezgalīgs, taču cilvēkiem šīs gudrības uztveres spēja sākumā bija ierobežota, tā arvien pilnveidosies un nobriedīs.

Ielūkosimies pirmajos kristietības gadsimtos un tad palūkosimies tālāk, līdz pat mūsu laikam. Ar Kristus impulsu cilvēcei ir dots liels, varens impulss – lielākais, kas attīstības gaitā tai vispār ir ticis dots. To apzinās ikviens, kas iepazīst Zemes evolūcijas pamatlikumus. Bet vienu mēs nedrīkstētu aizmirst: šodien ir saprasta tikai necīga Kristus impulsa daļa. Gandrīz divos tūkstošos kristietības pastāvēšanas gados ezotēriskās kristietības dotais nevarēja iemiesoties ekzotēriskajā dzīvē. Piemēram, nevarēja iemiesoties tas, ko mūsdienās būtu jāsludina kā kristīga patiesība, proti, doma par cilvēka atkaliemiesošanos jeb reinkarnāciju. Ja šodien runā par reinkarnāciju, tad, pateicoties Vasarsvētku tēlam, mēs apzināties, ka reinkarnācija ir viscaur kristīga patiesība, ko šodien var sludināt arī ekzotēriski, jo cilvēku dvēseles tam ir nobriedušas; bet to nevarēja sludināt nenobriedušām dvēselēm pirmajos kristietības gadsimtos.

Ar to, ka mēs atsevišķos gadījumos parādām kristietības reinkarnācijas ideju, vēl ir pārāk maz. No garazinātnes pretiniekiem, kas sauc sevi par kristiešiem, var mācīties, cik maz ekzotēriskajā kristietībā ir zināms par reinkarnāciju. Vienīgais zināmais ir fakts, ka garazinātne stāsta par atkaliemiesošanos. Cilvēkiem ar to pietiek, lai apgalvotu, ka tā ir indiešu vai budistu mācība. Viņi nezina, ka dzīvais Kristus gara pasaulē ir reinkarnācijas skolotājs. Viņi domā, ka cilvēcei jāpasniedz tikai vecas, konservatīvas mācības. Reinkarnācija, kā arī mācība par karmu, līdz šim nav varējusi iekļauties ekzotēriskajā kristietībā. Patiesības pilnību, ko sevī nes kristietība, cilvēcei var iemācīt tikai pakāpeniski, pa daļām.

Ar pašu Kristus impulsu, kas nav mācība vai doktrīna, bet reāls spēks, kuru cilvēks var pārdzīvot visdziļākajās dvēseles dziļēs, ar pašu impulsu jau ir kas dots. To mēs varam izprast tikai tad, ja saistām Kristus impulsu ar mācību par reinkarnāciju. Mēs zinām, ka dažus gadsimtus pirms kristietības rašanās austrumos tika dota kāda mācība, un, kamēr kristietības impulss izplatījās no Priekšāzijas uz rietumiem, austrumos notika intensīva budisma izplatīšanās. Par budismu mēs zinām, ka tas māca reinkarnāciju. Kāda ir šī mācība?

Tam, kurš zina faktus, budisms ir pēdējais no visām mācībām un atklāsmēm, kas bijušas pirms tā. Tādēļ tas satur sevī visu dižo pirmatnējo laiku gudrību. Tā ir galīgā senās cilvēces gudrības konsekvence, kas saturēja arī mācību par reinkarnāciju. Kā budisms to pauž savās atklāsmēs? Tādejādi, ka cilvēks raugās uz nākamajām inkarnācijām. Budismā tas, ka cilvēks piedzīvo daudzas inkarnācijas, ir absolūti ekzotēriskā mācība. Tāpēc nedrīkst runāt par abstraktu visu reliģiju vienlīdzību! Pastāv ievērojama atšķirība, piemēram, starp kristietību, kas gadsimtiem vispār nedomāja par reinkarnāciju, un ezotērisko budismu, kas dzīvoja un darbojās saskaņā ar šo domu. Nedrīkst abstrakti samest visu vienā maisā, ir jāatzīst īstenība. Budists droši zina, ka cilvēks atkārtoti atgriežas uz Zemes, taču viņš saka sev: apkaro sevī tieksmi inkarnēt, jo tavš uzdevums ir pēc iespējas ātrāk atbrīvoties no slāpēm pēc inkarnācijas un dzīvot gara valstībā brīvam no jebkādam Zemes inkarnācijām!

Tā budisms raugās uz cilvēka inkarnāciju virkni un cenšas pēc iespējas ātrāk to pārtraukt. Budismam kaut kā trūkst, un to parāda ekzotēriskā mācība. Tam trūkst impulsa, kas būtu tik stiprs, lai varētu pilnveidoties, lai budists varētu sev teikt: lai notiek inkarnācijas! Ar Kristus impulsa palīdzību mēs varam veidot sevi un iegūt inkarnācijās arvien vairāk pieredzes un pārdzīvojumu. Caur Kristus impulsu mēs varam saņemt spēku, kas piešķirs šīm inkarnācijām augstāku saturu. Apaugļojiet budismu un tā reinkarnācijas mācību ar Kristus impulsu, un jums būs jauns elements, kas piešķirs Zemes un cilvēces attīstībai jaunu jēgu!

Otrā pusē ir kristietība; tai Kristus impulss arī ir kaut kas ekzotērisks. Pajautāsim sev, kā kristieši uztvēra šo impulsu iepriekšējos gadsimtos? Protams, ekzotēriskais kristietis redz savu ideālu kā pilnību, kam viņš arvien vairāk tuvojas. Taču kāda pārdrošība no kristieša puses būtu domāt, ka vienā inkarnācijā viņš var pilnībā attīstīt Kristus impulsa rosināto iedgļi! Kāda pārdrošība būtu ticēt, ka mēs esam spējīgi vienā dzīvē paveikt pietiekami, lai attīstītu Kristus impulsu līdz pilnībai! Ekzotēriskais kristietis saka sev: kad es izešu cauri nāves vārtiem, man būs iespēja attīstīties tālāk gara valstībā. Ekzotēriskais kristietis tic, ka pēc nāves seko gara dzīve, no kuras viņš vairs neatgriezīsies uz Zemes. Vai ekzotēriskais kristietis izprot Kristus impulsu, ja tic, ka pēc dzīves uz Zemes sākas [mūžīga] esamība gara valstībā? Viņš to neizprot! Ja viņš to izprastu, tad neticētu, ka Kristus impulsa doto var apgūt gara dzīvē pēc nāves, neatgriežoties uz Zemes.

Lai īstenotu to, kas tika paveikts Golgātas notikumā, lai sasniegtu šo uzvaru pār nāvi, Kristum pašam bija jānolaižas Zemes dzīvē. Viņam tas bija jāizdara, lai paveiktu to, kas ir iepazīstams un pārdzīvojams tikai uz Zemes. Kristus nolaidās uz Zemes, jo Golgātas mistērijas faktam bija jāiedarbojas uz cilvēka fizisko miesu. Kad cilvēks caur fizisko miesu saņēma no Golgātas mistērijas izrietošo spēku, šis impulss varēja darboties arī pēc viņa nokļūšanas otrpus nāves vārtiem. Taču cilvēks var pilnveidoties tikai tik daudz, cik no Kristus impulsa būs uzņēmis sevī starp dzimšanu un nāvi; pateicoties tam, viņš varēs pilnveidoties arī pēc nāves. Tad, atgriezies uz Zemes, viņš varēs pilnveidoties vēl tālāk. Tikai šādi, cauri arvien jaunām Zemes dzīvē, cilvēks var iemācīties aptvert Kristus impulsu. Viņš nemūžam nevarētu izprast Kristus impulsu, ja dzīvotu tikai vienu reizi. Šim impulsam jāved mūs cauri atkārtotām Zemes dzīvē, jo Zeme ir vienīgā vieta, kur var saprast un pārdzīvot Golgātas mistērijas būtību.

Kristietība kļūst saprotama tikai tad, ja pārdrošo domu par cilvēka spēju izdzīvot Kristus impulsu vienā inkarnācijā aizvieto ar citu, proti, ka, tikai ejot cauri atkārtotām dzīvē uz Zemes, cilvēks var tā pilnveidoties, lai spētu izdzīvot Kristus impulsu. Tad viņš pārdzīvoto var paņemt līdzīgu pasaulē. Viņš ienes tajā tikai tik daudz, cik ir sapratis uz Zemes, kur šis impulss tika īstenots kā vissvarīgākais visas Zemes attīstībā.

Mēs redzam, ka nākamā gara atklāsme, kas jāpieņem kristietībai, ir no tās dzimusi doma par atkaliemiesošanos. Ja mēs to zinām, tad novērtēsim arī Vasarsvētku atklāsmes radīto tēlu. Tad mēs drīkstam saklausīt šo atklāsmi, mēs varam sajūst uguns mēļu spēka jauno atklāsmi, kas nolaidās uz pirmajiem Kristus sapratējiem.

Šodien mūsu dvēseles priekšā atkal nostājas šis tas no mūsu kustības ietvaros pēdējā laikā runātā. Tas izskatās kā divu varenu – kristietības un budisma – atklāsmju apvienošana. Mēs garā redzam abas saplūstam kopā. Un pareiza kristīgās Vasarsvētku idejas izpratne ļauj mums pamatot šo divu mūslaiku lielāko zemeslodes reliģiju saplūšanu.

Šīs abas atklāsmes nevar savienot caur ārējiem impulsiem, jo tad tā paliktu vien teorija. Kurš gribētu, teiksim, paņemt to labāko no kristietības un budisma un sakausēt abus kopā par kādu jaunu reliģiju, tas nenestu cilvēcei jaunu dvēseles saturu, bet tikai abstraktu teoriju, kas nespētu sasildīt dvēseli. Ir jānāk jaunām atklāsmēm. Tāda ieskanas gara izziņas pasludināšanā, šodien gan uztverama tikai tiem, kuri, pateicoties gara skolai, ir nobrieduši, lai ļautu sevī runāt Kristum, kurš ar mums ir līdz pat Zemes beigām. Tika norādīts uz to, ka mēs atrodamies svarīgā cilvēces attīstības posmā: jau līdz šī gadsimta beigām cilvēka dvēselē attīstīsies jauns spēks, kas ļaus viņam attīstīt zināmu ēterisku gaišredzību, kurai pateicoties daļa cilvēku gluži dabiski spēs no jauna piedzīvot Pāvila redzēto pie Damaskas. Kristus atgriezīsies ēteriskajā apvalkā un būs uztverams ar kāpinātu gara spēku. Pāvila redzēto piedzīvos arvien vairāk dvēseļu. Tad pasaule redzēs, ka garazinātne ir pravietiska, atjaunota un pārveidota patiesā Kristus impulsa atklāsme. Šo jauno atklāsmi varēs saprast tie, kuri tic, ka svaigā gara dzīves plūsma, kurā uz visiem laikiem nešķirami ir ienācis Kristus, paliks dzīva uz visiem laikiem. Kurš negrib tam ticēt, lai sludina novecojušo kristietību. Savukārt tas, kurš ticis līdz īstajam

Vasarsvētku notikumam un to sapratis, apzināsies arī to, ka kristietības sludināšanas iesāktais attīstīsies arvien tālāk un uzrunās cilvēkus arvien jaunā veidā, ka vienmēr būs Svētā gara pārņemtas dvēseles un uguns mēles, bet cilvēka dvēsele varēs pārdzīvot Kristus impulsu arvien jaunās liesmās.

Ja mēs patiesi saprotam Vasarsvētku domu, tad varam ticēt kristietības nākotnei. Un mūsu dvēselē uzausīs kāds reāls varens tēls. Mēs sajūtīsim nākotni, kā pirmie Kristus sapratēji sajuta nākotni caur Svētā gara inspirācijām, ja būsim gatavi atdzīvināt dvēselē to, kas nepazīst robežas starp atsevišķām cilvēku grupām, kas runā valodā, ko saprot visas dvēseles uz Zemes. Mēs sajūtīsim mieru, mīlestību un harmoniju, ko satur sevī Vasarsvētku doma, mēs sajūtīsim, ka šī Vasarsvētku doma atdzīvina mūsu Vasarsvētkus. Mēs sajūtīsim, ka tā ir ķīla mūsu cerībai uz mūžīgu dzīvi.

Ja mēs sajūtam dvēselē mostamies individuālo garu, mūsos pamostas visnozīmīgākā gara īpašība, proti, tā bezgalīgums. Piedaloties gara dzīvē, cilvēks apzinās savu nemirstību, mūžīgumu. Mēs sajūtam Vasarsvētku senso vārdu varu, kurus iesvētītie ir nodevuši citiem iesvētītajiem visās valodās un kas mums atklāj gudrības un mūžības jēgu. Mēs tos izjūtam kā Vasarsvētku domu, kas tiek nodota no viena laikmeta nākošajam – vārdos, kas tikai šodien drīkst izskanēt ekzotēriski, lai visa cilvēce varētu tos saprast.

Būtne pievienojas būtnei telpas plašumos,
Būtne seko būtnei laika gaitā.
Ja tu paliec telpas plašumos, laika gaitā,
Tad tu, cilvēk, esi mirstīgo lietu valstībā.
Taču tava dvēsele diženi paceļas pāri tai,
Kad tā, jaušot vai zinot, rauga nemirstīgo
Viņpus telpas plašumiem, viņpus laika gaitas.